

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปราย และ ข้อเสนอแนะ

บทนี้ครอบคลุมเรื่องสรุปการวิจัย โดยเริ่มจากความมุ่งหมายของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผลของการวิจัย และ ข้อเสนอแนะบางประการ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ

1. เพื่อวิเคราะห์ความมุ่งหมายของการศึกษาของประเทศไทย ทั้งในอดีตและปัจจุบัน
2. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของครูประถมเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการประถมศึกษาในปัจจุบัน
3. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของครูในสถาบันฝึกหัดครูเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการประถมศึกษาในปัจจุบัน
4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูประถมและครูในสถาบันฝึกหัดครูเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการประถมศึกษาในปัจจุบัน.

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัยประกอบด้วยครูประถมและครูในสถาบันฝึกหัดครู เนื่องจากจากจำนวนครูประถมและครูในสถาบันฝึกหัดครูในประเทศไทยมีจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงได้เลือกกลุ่มตัวอย่างจากครูทั้ง 2 ประเภท ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยการตั้งวัตถุประสงค์ (Purposive Random Sampling) ในการสุ่มตัวอย่างขั้นแรก ได้เลือกโรงเรียนประถมศึกษาและสถาบันฝึกหัด

ครูก่อน โดยเลือกสถานศึกษาที่เป็นตัวแทนของสถานศึกษาทั้ง 2 ประเภท จากภาคทางภูมิศาสตร์ทั้ง 4 ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและตะวันออก และภาคใต้ เพื่อสุ่มตัวอย่างได้สถานศึกษาแล้ว ถือว่าครูอาจารย์ในสถานศึกษาทั้ง 2 ประเภทที่เลือกไว้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นแหล่งของข้อมูลในการวิจัยนี้

การเลือกสถานศึกษาทั้งสองประเภท มีเกณฑ์ในการเลือกดังนี้

สถาบันฝึกหัดครู ได้เลือกสถาบันฝึกหัดครูที่มีครูอาจารย์มากกว่า 25 คน ตั้งอยู่ในจังหวัดที่มีโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งสังกัดกรมสามัญศึกษา และอยู่ในท้องถิ่นอำเภอเดียวกัน เลือกสถาบันฝึกหัดครู 1 แห่ง จากภาคการศึกษาหนึ่ง ๆ ในแต่ละภาคทางภูมิศาสตร์

การเลือกโรงเรียนประถมศึกษา เลือกโรงเรียนที่สังกัดกรมสามัญศึกษาเท่านั้น เพราะผู้วิจัยเห็นว่า กรมสามัญศึกษา ได้ดำเนินการจัดการประถมศึกษามาเป็นเวลานาน

ผลของการเลือกสถานศึกษา ปรากฏว่า ได้สถาบันฝึกหัดครู 11 แห่งจากจำนวนทั้งหมด 27 แห่ง เป็นสถาบันฝึกหัดครูในภาคเหนือและภาคใต้ ภาคละ 2 แห่ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 แห่ง ภาคกลางและตะวันออก 4 แห่ง สถาบันฝึกหัดครู 11 แห่งที่เลือกไว้ เป็นวิทยาลัยครู 5 แห่ง และโรงเรียนฝึกหัดครู 6 แห่ง ส่วนโรงเรียนประถมศึกษาเลือกได้จำนวน 71 โรงเรียน ในแต่ละภาคทางภูมิศาสตร์ก็จะเลือกจำนวนโรงเรียนเท่ากับจำนวนสถาบันฝึกหัดครูที่เลือกไว้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูในสถานศึกษาทั้ง 2 ฝ่ายจึงประกอบด้วยครูระดับประถมศึกษา จำนวน 455 คน ครูในสถาบันฝึกหัดครู 667 คน รวมเป็น 1122 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการ 2 ชั้น คือ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ความมุ่งหมายของการศึกษาทั้งในอดีตและปัจจุบัน ซึ่งเป็นความมุ่งหมายขอแรกของการวิจัย ได้รวบรวมหลักฐานที่กล่าวถึงความมุ่งหมายของการศึกษา เช่น ประวัติความเป็นมาและลัทธิจักรวรรดิการศึกษาของไทย แผนการศึกษาชาติ หลักสูตรขอเขียนของนักการศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสร้างเครื่องมือสำหรับวิเคราะห์ความมุ่งหมายของการศึกษา

2. เป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อตอบปัญหาที่เป็นความมุ่งหมายของการวิจัย ข้อ 2, ข้อ 3 และข้อสุดท้าย โดยดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

เครื่องมือ

ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) ซึ่งสร้างขึ้นจากผลการวิเคราะห์ความมุ่งหมายของการศึกษา ซึ่งสรุปได้กว้าง ๆ 4 ด้านคือ ต้องการให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาในสถานความรู้ สถานสังคม สถานส่วนตัว และสถานอาชีพ จากความมุ่งหมายของการศึกษาที่สรุปไว้ทั้ง 4 ด้าน ได้ประมวลข้อความที่กล่าวถึงความมุ่งหมายของการประถมศึกษา ด้านละ 4 ข้อความ รวมเป็น 16 ข้อ หลังจากนั้นได้เพิ่มข้อความแต่ละข้อลงบนบัตรแข็ง บัตรละ 1 ข้อความ รวม 16 บัตร เพื่อจะได้นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธี Q-technique ต่อไป ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปทดลอง (Try out) เพื่อหาความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ ปรากฏว่าได้สัมประสิทธิ์แห่งความเชื่อถือได้เท่ากับ 0.9691 นับว่ามีความเชื่อถือได้สูง หลังจากนั้นได้นำเครื่องมือมาปรับปรุง ก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการให้กลุ่มตัวอย่างที่เลือกไว้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการประถมศึกษา

ผลของการเก็บรวบรวมข้อมูล ปรากฏว่า ได้รับข้อมูลที่ใช้การได้เกิน รวมทั้งสิ้นร้อยละ 82.95 ถ้าแยกตามประเภทของสถานศึกษาจะไดรับข้อมูลจากครูประถมถึงจำนวนร้อยละ 83.78 และจากครูในสถาบันฝึกหัดครูร้อยละ 82.34

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการทางสถิติดังนี้คือ

1. หาค่าเฉลี่ยของอันดับ (Weight-rank mean) ของความมุ่งหมายของการประถมศึกษาที่ครูประถมและครูในสถาบันฝึกหัดครูได้แสดงความคิดเห็น
2. หาค่าความสัมพันธ์ของความความคิดเห็นของครูทั้งสองฝ่าย โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แห่งสหสัมพันธ์ของอันดับ (Rank correlation)
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูทั้งสองฝ่ายตาม เพศ อายุ และสภาพทางภูมิศาสตร์

โดยใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยของอันดับ สัมประสิทธิ์แห่งสหสัมพันธ์ของอันดับ วิเคราะห์ความแปรปรวน
ในทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และวิธีการทดสอบความแตกต่างระหว่าง
กลุ่ม โดยวิธี t-test ประกอบกัน.

ผลของการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่แจกทั้งหมด 874 ชุด ได้รับคืน 725 ชุดหรือร้อยละ 82.34 แยก
เป็นแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากครูประถม 310 ชุด และจากครูในสถานบันฝึกหัดครู 415 ชุด ครู
ประถมที่ตอบแบบสอบถามเป็นชาย 82 คน (ร้อยละ 7.10) หญิง 228 คน (ร้อยละ 92.90)
ครูในสถานบันฝึกหัดครู เป็นชาย 216 คน (ร้อยละ 57.78) หญิง 199 คน (ร้อยละ 44.22)
ครูประถมที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีวุฒิค่ากว่าระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 91.23. ที่เหลือ
เป็นครูที่มีวุฒิระดับปริญญาตรี ไม่มีสูงกว่าระดับปริญญาตรีเลย ส่วนครูในสถานบันฝึกหัดครูตอบแบบ
สอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.94) มีวุฒิระดับปริญญา เป็นระดับปริญญาโทร้อยละ 9.17 ระดับ
ปริญญาตรีร้อยละ 72.77 ที่เหลืออีกประมาณร้อยละ 16.06 เป็นผู้ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ครู
ประถมที่ตอบแบบสอบถามส่วนมาก (ร้อยละ 77.73) มีอายุระหว่าง 21-40 ปี และครูในสถาน
บันฝึกหัดครูส่วนใหญ่ (ร้อยละ 88.91) ก็มีอายุระหว่าง 21-40 ปี เช่นเดียวกัน

2. ความคิดเห็นของครูประถมและครูในสถานบันฝึกหัดครูเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการ - ประถมศึกษา

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครู ทั้งสองฝ่ายเกี่ยวกับความมุง
หมายของการประถมศึกษา ปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 20

ตารางที่ 20

ค่าเฉลี่ย และอันดับของความมุ่งหมายของการประถมศึกษาตามความเห็น
ของครูประถมและครูในสถาบันฝึกหัดครู

ความมุ่งหมายของการประถมศึกษา	ครูประถม		ครูในสถาบันฝึกหัดครู	
	ค่าเฉลี่ย	อันดับ	ค่าเฉลี่ย	อันดับ
ด้านความรู้ :				
ความรู้รอบตัว	3.24	14	3.13	14
ความรู้พื้นฐาน	5.15	1	4.95	1
ความสามารถในการแก้ปัญหา	4.90	2	4.92	2
ความสนใจที่จะแสวงหาความรู้	4.21	7	3.76	11
ด้านสังคม :				
ความสัมพันธ์กับผู้อื่นใกล้ชิด	4.75	3	4.82	4
ความสัมพันธ์กับชุมชน	4.32	6	4.55	6
ความสัมพันธ์กับชาติบ้านเมือง	4.02	9	3.92	9
ความสัมพันธ์กับโลก	2.42	16	1.99	16
ด้านส่วนตัว :				
สุขภาพอนามัย	4.71	4	4.87	3
อารมณ์	4.20	8	4.37	7
จริยศาสตร์	4.57	5	4.71	5
สุนทรียศาสตร์	2.82	15	2.91	15
ด้านอาชีพ :				
ความสนใจต่ออาชีพ	3.46	12	3.62	13
การใช้จ่ายทรัพย์สิน	3.44	13	3.64	12
งานภายในบ้านและครอบครัว	3.86	11	3.95	8
การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ	3.90	10	3.86	10

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่าครูประถมมีความคิดเห็นว่าการจัดการประถมศึกษาควรมีความมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานเพื่อการเรียนในระดับสูงขึ้น ซึ่งสังเกตได้ว่าครูประถมได้จัดความสำคัญไว้เป็นอันดับแรก ความสำคัญอันดับสองคือต้องการให้ผู้เรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหา ส่วนอันดับสุดท้ายที่ครูประถมเห็นว่ามีควมสำคัญน้อยที่สุดคือเรื่องการสัมพันธ์กับโลก

ครูในสถาบันฝึกหัดครูมีความคิดเห็นคล้ายคลึงกันกับครูประถม เห็นได้จากการจัดอันดับที่ 1, ที่ 2 และสุดท้ายไว้ตรงกัน

สรุปได้ว่า ครูทั้งสองฝ่ายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการประถมศึกษาคล้ายคลึงกัน คือ เน้นด้านความรู้พื้นฐานมากที่สุด.

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูประถมและครูในสถาบันฝึกหัดครู เกี่ยวกับความมุ่งหมายของการประถมศึกษา

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลของการสำรวจความคิดเห็นของครูทั้งสองฝ่ายแยกตามเพศ อายุ และสภาพทางภูมิศาสตร์ ปรากฏผลดังนี้

ก. เพศ

ความคิดเห็นของครูประถมและครูในสถาบันฝึกหัดครู เกี่ยวกับความคิดเห็นของการประถมศึกษา แยกตามเพศ มีรายละเอียดดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21

ค่าเฉลี่ยและอันดับความสำคัญของความมุ่งหมายของการประถมศึกษา
ตามความคิดเห็นของครูประถมและครูในสถานบันฝึกหัดครูแยกตามเพศ

ความมุ่งหมายของการประถมศึกษา	ครูประถม				ครูในสถานบันฝึกหัดครู			
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง	
	ค่าเฉลี่ย	อันดับ	ค่าเฉลี่ย	อันดับ	ค่าเฉลี่ย	อันดับ	ค่าเฉลี่ย	อันดับ
ด้านความรู้ :								
ความรู้รอบตัว	3.26	14	3.24	14	3.17	14	3.14	14
ความรู้พื้นฐาน	4.96	1	5.22	1	4.92	1	4.99	3
ความสามารถในการแก้ปัญหา	4.62	3	4.99	2	4.80	2	4.05	1
ความสนใจที่จะแสวงหาความรู้	4.16	11	4.22	7	3.69	11.5	3.84	8
ด้านสังคม :								
ความสัมพันธ์กับบุิ่ใกล้ชิด	4.50	4	4.83	3	4.75	4	4.90	4
ความสัมพันธ์กับชุมชน	4.23	8	4.35	6	4.58	6	4.52	6
ความสัมพันธ์กับชาวตำบลเมือง	4.26	7	3.93	9	4.10	8	3.73	11
ความสัมพันธ์กับโลก	2.37	16	2.44	16	1.95	16	2.04	16
ด้านส่วนตัว :								
สุขภาพอนามัย	4.67	2	4.73	4	4.73	5	5.02	2
อารมณ์	4.17	10	4.21	8	4.29	7	4.45	7
จริยศาสตร์	4.33	5	4.66	5	4.79	3	4.62	5
สุนทรียศาสตร์	2.89	15	2.79	15	2.91	15	2.91	15
ด้านอาชีพ :								
ความสนใจต่ออาชีพ	3.62	12	3.40	13	3.64	13	3.59	12
การใช้จ่ายทรัพย์สิน	3.48	13	3.42	12	3.69	11.5	3.58	13
งานภายในบ้านและครอบครัว	4.20	9	3.74	11	4.07	9	3.82	9
การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ	4.29	6	3.76	10	3.95	10	3.76	10

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่า ครูประถมที่เป็นเพศชาย เห็นว่าควรเน้นด้านความรู้พื้นฐานหรือพุทธิศึกษา และพลศึกษา ครูในสถานับนึ่งกัศครูที่เป็นชาย มีความคิดเห็นว่ควรเน้นพุทธิศึกษาเกี่ยวกับการให้ความรู้พื้นฐานและความสามารถในการแก้ปัญหา ครูประถมที่เป็นหญิง เห็นว่ควรเน้นพุทธิศึกษา ส่วนครูในสถานับนึ่งกัศครู เห็นว่ควรเน้นเรื่องความสามารถในการแก้ปัญหา และเรื่องสุขภาพอนามัย

ข. อายุ

ถาแบ่งกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามออกเป็น 2 กลุ่มตามระดับอายุ ก็อกกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 31 ปี และตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูทั้งสองฝ่ายตามระดับอายุ ปรากฏผลดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22

ค่าเฉลี่ย และอันดับความสำคัญของความมุ่งหมายของการประถมศึกษาตามความคิดเห็น
ของครูประถมและครูในสถานบันฝึกหัดครู แยกตามอายุ

ความมุ่งหมายของการประถมศึกษา	ครูประถม				ครูในสถานบันฝึกหัดครู			
	ต่ำกว่า 31 ปี	31 ปี	31 ปี	ขึ้นไป	ต่ำกว่า 31 ปี	31 ปี	31 ปี	ขึ้นไป
	ค่าเฉลี่ย	อันดับ	ค่าเฉลี่ย	อันดับ	ค่าเฉลี่ย	อันดับ	ค่าเฉลี่ย	อันดับ
ด้านความรู้ :								
ความรู้รอบตัว	3.29	13	3.35	14	2.99	14	3.30	14
ความรู้พื้นฐาน	5.28	1	5.25	1	5.18	1	4.76	4
ความสามารถในการแก้ปัญหา	5.22	2	4.80	4	5.00	2	4.84	3
ความสนใจที่จะแสวงหาความรู้	4.27	8	4.35	7	3.87	10	3.72	11
ด้านสังคม :								
ความสัมพันธ์กับผู้อยู่ใกล้ชิด	4.86	3	4.82	3	4.77	4	4.86	2
ความสัมพันธ์กับชุมชน	4.40	6	4.44	6	4.58	6	4.53	6
ความสัมพันธ์กับชาตบ้านเมือง	3.88	9	4.24	10	4.06	9	4.26	8
ความสัมพันธ์กับโลก	2.16	16	2.18	16	2.05	16	1.94	16
ด้านส่วนตัว :								
สุขภาพอนามัย	4.81	4	5.05	2	4.91	3	4.87	1
อารมณ์	4.28	7	4.32	8	4.39	7	4.41	7
จริยศาสตร์	4.78	5	4.61	5	4.68	5	4.70	5
สุนทรียศาสตร์	2.65	15	3.07	15	2.85	15	2.91	15
ด้านอาชีพ :								
ความสนใจต่ออาชีพ	3.38	12	3.66	13	3.60	13	3.63	13
การใช้จ่ายทรัพย์สิน	3.26	14	4.01	12	3.61	12	3.68	12
งานภายในบ้านและครอบครัว	3.70	11	4.13	11	4.38	8	4.03	9
การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ	3.73	10	4.25	9	3.77	11	3.95	10

จากตารางที่ 22 แสดงให้เห็นว่า ครูประถมที่มีอายุต่ำกว่า 31 ปีมีความเห็นว่าควรเน้น
 ด้านพุทธิศึกษาเกี่ยวกับเรื่องความรู้พื้นฐานและความสามารถในการแก้ปัญหา ครูในสถาบันฝึกหัดครู
 มีความเห็นว่าควรเน้นด้านพุทธิศึกษาเช่นกัน ส่วนผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไปฝ่ายครูประถมมีความ
 คิดเห็นว่าควรให้การศึกษาด้านพุทธิศึกษาและพลศึกษามากเป็นพิเศษ ครูในสถาบันฝึกหัดครูเห็นว่า
 ควรเน้นพลศึกษาและด้านสังคมเรื่องให้ยูเรียนรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีมนุษยสัมพันธ์

ค. ภาคทางภูมิศาสตร์

ถ้าเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูทั้งสองฝ่ายตามสภาพทางภูมิศาสตร์ ปรากฏ
 รายละเอียดดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23

ค่าเฉลี่ยและอันดับของความสำเร็จของความมุ่งหมายของการประถมศึกษาบางข้อตามความคิดเห็น
 ของครูประถมและครูในสถาบันฝึกหัดครู แยกตามภาคทางภูมิศาสตร์

ภาค	ครูประถม			ครูในสถาบันฝึกหัดครู		
	ความมุ่งหมายของการประถมศึกษา	ค่าเฉลี่ย	อันดับ	ความมุ่งหมายของการประถมศึกษา	ค่าเฉลี่ย	อันดับ
เหนือ	สุขภาพอนามัย	4.98	1	ความรู้พื้นฐาน	5.17	1
	ความรู้พื้นฐาน	4.95	2	จริยศาสตร์	5.15	2
	สุนทรียศาสตร์	2.53	15	สุนทรียศาสตร์	2.88	15
	ความสัมพันธ์กับโลก	2.40	16	ความสัมพันธ์กับโลก	2.15	16
ตะวันออก- เฉียงเหนือ	ความรู้พื้นฐาน	5.06	1	สุขภาพอนามัย	5.00	1
	ความสามารถในการแก้ปัญหา	4.87	2	ความรู้พื้นฐาน	4.88	2
	สุนทรียศาสตร์	2.91	15	สุนทรียศาสตร์	2.84	15
กลางและ ตะวันออก	ความสัมพันธ์กับโลก	2.33	16	ความสัมพันธ์กับโลก	2.00	16
	ความรู้พื้นฐาน	5.16	1	ความรู้พื้นฐาน	5.20	1
	ความสามารถในการแก้ปัญหา	5.05	2	สุขภาพอนามัย	5.05	2
ใต้	สุนทรียศาสตร์	2.79	15	ความรู้รอบตัว	2.72	15
	ความสัมพันธ์กับโลก	2.46	16	ความสัมพันธ์กับโลก	2.10	16
	ความรู้พื้นฐาน	5.47	1	ความสามารถในการแก้ปัญหา	5.01	1
	ความสามารถในการแก้ปัญหา	4.90	2	สุขภาพอนามัย	4.99	2
	ความรู้รอบตัว	2.96	15	สุนทรียศาสตร์	3.19	15
	ความสัมพันธ์กับโลก	2.52	16	ความสัมพันธ์กับโลก	1.74	16

จากตารางที่ 23 แสดงว่าครูอาจารย์ในภาคเหนือฝ่ายครูประถมเห็นว่า ควรเน้นด้านผล-
ศึกษาและพุทธิศึกษา ครูในสถาบันนี้ฝึกหัดครูเน้นพุทธิศึกษามากกว่าด้านอื่น ครูประถมในภาคตะวันออก
ออกเฉียงเหนือเห็นว่าควรเน้นด้านพุทธิศึกษา ส่วนครูในสถาบันนี้ฝึกหัดครูมีความเห็นว่าควรเน้นด้าน
ผลศึกษาเป็นอันดับแรก และด้านพุทธิศึกษาเป็นอันดับรอง ครูประถมในภาคกลางและตะวันออก มี
ความคิดเห็นว่าควรเน้นพุทธิศึกษามากกว่าอย่างอื่น ครูในสถาบันนี้ฝึกหัดครูเห็นว่าควรเน้นพุทธิศึกษา
มากกว่าด้านอื่น และผลศึกษารองลงมา และครูประถมในภาคใต้มีความเห็นว่าควรเน้นด้านพุทธิ-
ศึกษา ส่วนครูในสถาบันนี้ฝึกหัดครูเห็นว่าด้านพุทธิศึกษาสำคัญมากกว่าด้านอื่น และด้านผลศึกษารอง
ลงมา

จากการสำรวจความคิดเห็นของครูประถมและครูในสถาบันนี้ฝึกหัดครูทั้งหมด ปรากฏว่าครู
ทั้งสองฝ่ายเห็นว่า การจัดการประถมศึกษาควรเน้นด้านความรู้หรือพุทธิศึกษามากที่สุด ถ้าเปรียบเทียบ
เทียบความคิดเห็นของครูทั้งสองฝ่าย แยกตามเพศ อายุ และสภาพทางภูมิศาสตร์ ครูทั้งสองฝ่ายมี
ความคิดเห็นคล้ายคลึงกันโดยส่วนใหญ่เน้นเรื่องพุทธิศึกษาและผลศึกษา.

อภิปราย

เครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความเชื่อถือได้สูงพอสมควร ส่วนความ
แม่นยำของเครื่องมือในแง่ของเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยมีความแม่นยำพอสมควร
ด้วยเหตุผล 2 ประการ คือ

1. ข้อความเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการประถมศึกษา ได้มาจากผลการวิเคราะห์ความ
มุ่งหมายของการศึกษา ผลการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัย เช่น ประวัติความเป็นมาและการจัด
การศึกษาของไทย แผนการศึกษาชาติ หลักสูตร ข้อเขียนของนักการศึกษาไทย และงานวิจัยอื่น
2. ก่อนที่จะนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูประถมและ
ครูในสถาบันนี้ฝึกหัดครู และได้ขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะ เกี่ยวกับความครอบคลุมของเนื้อหา
ของความมุ่งหมายของการประถมศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยคิดว่าได้ใช้วิธีการที่เหมาะสม
กับลักษณะของการวิจัย และผลของการวิจัยก็สามารถตอบปัญหาที่ต้องการทราบได้

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องความคิดเห็นของครูประถม และครูในสถาบันฝึกหัดครู เกี่ยวกับความมุ่งหมายของการประถมศึกษา ปรากฏว่าครูทั้งสองฝ่ายมีทัศนคติเห็นว่า การจัดการประถมศึกษาควร เน้นความความรู้มากกว่าด้านอื่น ๆ ปรากฏว่าตรงกับผลของการวิจัยของ Downey แห่งมหาวิทยาลัยชิคาโก ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง The Task of Public Education: The Perceptions of People เมื่อปี ค.ศ. 1959 การวิจัยของ Downey ได้สอบถามความคิดเห็นของประชาชนอเมริกันที่เป็นนักศึกษาและไม่ใช่ นักศึกษา ผลปรากฏว่ามีประชาชนทั้ง 2 ฝ่ายมีความเห็นว่า การประถมศึกษาควร เน้นความความรู้มากกว่าด้านอื่น.

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยในอนาคต การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของครูประถมและครูในสถาบันฝึกหัดครู เกี่ยวกับความมุ่งหมายของการประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาความคิดเห็นของคนเพียง 2 กลุ่มเท่านั้น ถ้าได้มีการศึกษาความคิดเห็นของบุคคลประเภทอื่นจะทำให้ทราบว่าคนไทยทั้งชาติมีความคิดเห็นอย่างไรที่ได้อิงกลุ่มบุตรกุลธิดาไปโรงเรียนมีความต้องการให้บุตรหลานของตนได้ศึกษาเล่าเรียนอะไรบางอย่าง เช่น สำนวจความคิดเห็นของครูประถมศึกษาที่ตั้งกำหนดหน่วยงานอื่นนอกจากกรมสามัญศึกษา ครูในโรงเรียนระดับอื่น ๆ ข้าราชการ ชาวนา ชาวไร่ นักธุรกิจ กลุ่มคนในลัทธิศาสนาต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนั้น ถ้าได้มีการวิจัยสำวจความคิดเห็นเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการศึกษาระดับอื่น ก็จะสามารถประมวลความคิดเห็นเกี่ยวกับความมุ่งหมายของชาติได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการกำหนดความมุ่งหมายการศึกษาของชาติ และการวางแผนการศึกษาของชาติต่อไป.